

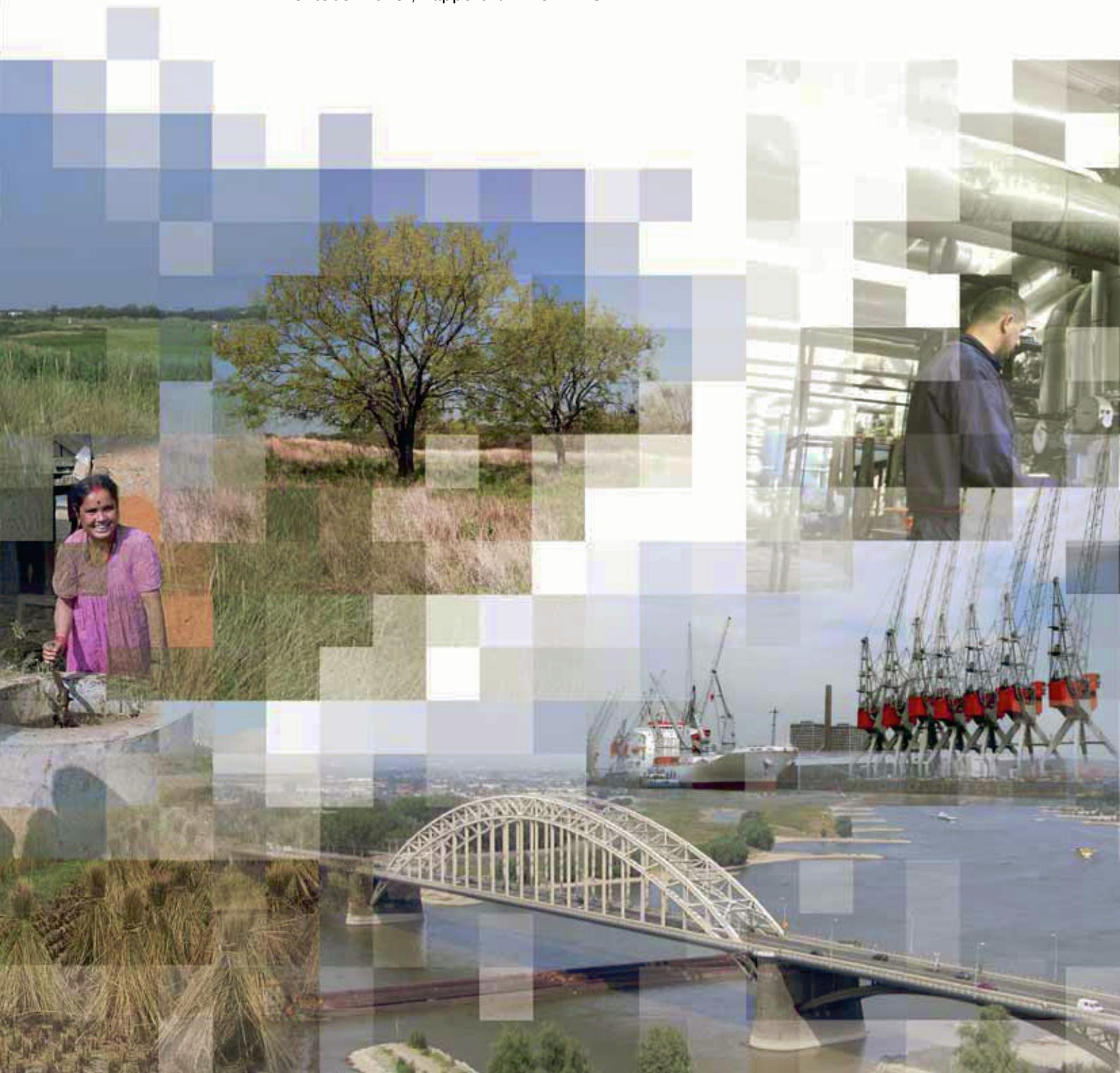

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Verbreding N244 Purmerend en N247 Edam–Volendam

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

22 oktober 2013 / rapportnummer 1775-77

1. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop

De provincie wil de N244 tussen de A7 (bij Purmerend) en de N247 (bij Edam-Volendam) opwaarderen door middel van een gedeeltelijke verbreding. Dit met als doel¹ om o.a. de verkeersveiligheid en de doorstroming van deze weg aanzienlijk te verbeteren. Voor de besluitvorming over het inpassingsplan wordt de m.e.r.-procedure doorlopen.

Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² het bevoegd gezag kenbaar gemaakt dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER niet aanwezig is, omdat niet is ingegaan op de mogelijke gevolgen van stikstofdepositie door het voornemen/ alternatieven op de omliggende Natura 2000-gebieden. Zij heeft geadviseerd om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen over het inpassingsplan.

Naar aanleiding van dit advies heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om een aanvulling op het MER/ Passende beoordeling te maken.

De Commissie is van mening dat in het MER en de aanvulling essentiële informatie ontbreekt voor de besluitvorming over het inpassingsplan. Uit de Passende beoordeling blijkt volgens de Commissie nog niet dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van de omringende Natura 2000-gebieden met zekerheid kan worden uitgesloten door de toename van stikstofdepositie.

De Commissie is van oordeel dat de andere milieuaspecten wel goed zijn uitgewerkt in het MER en bijbehorende stukken. Meerdere uitgangspunten en reken- en beoordelingsmethodieken zijn echter wel achterhaald in het MER vanwege de lange doorlooptijd³ van het opstellen van het MER.⁴ Hierdoor zullen enkele in kaart gebrachte milieueffecten in absolute zin wijzigen indien deze zouden worden bepaald met actuelere uitgangspunten en reken- en

¹ Op bladzijde 27 van het MER staat dat de Provincie Noord-Holland de volgende doelen nastreeft:

- Het mogelijk maken van regionale ontwikkelingen (bedrijventerreinen en woningbouw);
- Het vergroten van de verkeersveiligheid op de N244;
- Het aanbrengen van een duidelijke hiërarchie in het regionale wegennet, conform de netwerkstrategie Noord-Holland;
- Het creëren van een robuuste ontsluiting van de regio. Robuust houdt in dat de ontsluiting toekomstvast is, ondersteuning biedt aan het totale wegennetwerk in de regio en de N244 bij eventuele calamiteiten op de N247 als alternatief voor de N247 kan dienen.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

³ De Provincie heeft op 29 mei 2006 de Commissie gevraagd om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER en op 7 mei 2013 voor de toetsing van het MER. Ook is het MER dd 30 mei 2011 wat gedateerd.

⁴ Verschillende insprekers geven in hun zienswijzen aan dat de inhoud van het MER en ontwerpplan steunt op verouderde onderzoeksresultaten en geen rekening houden met de huidige economische ontwikkelingen.

beoordelingsmethodieken. Dit leidt volgens de Commissie echter niet tot een relevante andere onderlinge beoordeling van de varianten. De aanvullende rapporten en het ontwerp inpasplan waarin de wettelijke toetsing plaatsvindt van het uiteindelijke initiatief is wel geheel uitgevoerd conform de actuele inzichten en daarmee is deze omissie voldoende hersteld.

De Commissie constateert dat uit het MER blijkt dat de verbreding van N244 een oplossing biedt voor een beperkt probleem. In de huidige situatie is er slechts incidenteel sprake van een afwikkelingsprobleem. In de autonome situatie, waarbij de verkeersstroom door nieuwe ontwikkelingen (woningbouw en bedrijventerreinen) al zijn meegenomen is er geen sprake van zware knelpunten op de N244.⁵

In hoofdstuk 2 licht de Commissie de gesignaleerde tekortkomingen toe. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie enkele aanbevelingen voor het vervolgproces.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Effecten van stikstofdepositie

MER

De nieuwe weg heeft een verkeersaantrekkende werking bij alle alternatieven, zoals blijkt uit de tabel op bladzijde 58 van het MER en daardoor ontstaat een toename van stikstofemissie. In het MER wordt geconstateerd dat er geen negatieve effecten van stikstofdepositie op omringende Natura 2000-gebieden zullen zijn door de verbreding van de N244. Aangegeven wordt dat in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Polder Zeevang geen stikstofgevoelige natuur aanwezig is. De Commissie concludeert dat het leefgebied van de meervleermuis wel stikstofgevoelig kan zijn. Hierdoor kan niet zonder nadere onderbouwing/ berekeningen worden gesteld dat er geen sprake is van significant negatieve effecten. Verder wordt er zonder nadere onderbouwing/ berekeningen niet ingegaan op andere Natura 2000-gebieden in de nabije omgeving waar wel stikstofgevoelige natuur aanwezig is zoals Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.

De Commissie adviseert om te onderzoeken of de toename van stikstofdepositie door het voornemen significante gevolgen kan hebben voor de Natura 2000-gebieden in het studiegebied. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen door stikstofdepositie afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, geldt dat de Passende beoordeling daarvoor aangevuld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.⁶ Uit de resultaten van nader onderzoek in de

⁵ Ook verschillende insprekers geven in hun zienswijze aan de voorgenomen verdubbeling niet noodzakelijk is vanwege de autonome toename van het verkeer.

⁶ Art. 19f, lid 1, Natuurbeschermingswet 1998 voor projecten en art. 19j, lid 2, Natuurbeschermingswet 1998 voor plannen.

Passende beoordeling dient dan de zekerheid te worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.⁷ Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁸ met succes wordt doorlopen.⁹

Aanvulling

In de aanvulling op het MER/Passende beoordeling is nader ingegaan op mogelijke effecten door geluid, verlichting en stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden in het studiegebied. In de aanvulling wordt geconcludeerd dat het inpassingsplan op zichzelf én in combinatie met andere plannen en projecten geen significante gevolgen heeft voor Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen. Door het borgen van mitigerende maatregelen die de toename van lichthinder voorkómen kunnen significant negatieve effecten op de kwaliteit van het leefgebied van de meervleermuis ook worden uitgesloten.

De Commissie is van oordeel dat goed is onderbouwd dat aantasting van natuurlijke kenmerken van omliggende Natura 2000-gebieden door geluidhinder en lichthinder kan worden uitgesloten. Dit geldt ook voor de meervleermuis waarvoor mitigerende maatregelen zullen worden getroffen.

De Commissie deelt niet de conclusie dat aantasting van natuurlijke kenmerken door de toename van stikstofdepositie op basis van de informatie uit de aanvulling met zekerheid kan worden uitgesloten. In de aanvulling is aangegeven dat de provincie Noord-Holland de richtlijn hanteert dat een toename van minder dan 0,5% van de kritische depositiewaarde (KDW) als een niet gebiedsrelevante bijdrage wordt gezien en dat een uitgebreide ecologische beoordeling in zo'n situatie niet nodig is. In de aanvulling wordt aangegeven dat dat voor de verbreding van de N244 aan de orde is: de maximale toenames als percentage van de KDW liggen bij alle alternatieven ruim onder de richtlijn van de provincie Noord-Holland (0,5% KDW).

De Commissie is van oordeel dat elke toename van stikstofdepositie¹⁰ in een overbelaste situatie significant negatieve gevolgen kan hebben. Dit is in ieder geval aan de orde voor de Veenmosrietlanden (7140B) in het Ilperveld, Varkensland. Oostzanerveld & Twiske. Een percentage van de KDW is volgens haar niet relevant, zeker niet in een overbelaste situatie.

⁷ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁹ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

¹⁰ Het is niet ongebruikelijk om een toename van maximaal 0,051 mol N/ha/jr op basis van Agrostacks af te ronden op 0 vanwege de onzekerheden in de modelberekeningen. De gegevens in dit MER zijn echter gebaseerd op Pluim Snelweg. Uit het MER wordt onder andere niet duidelijk welke onzekerheidsmarge dit model kent.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming over het inpassingsplan in te gaan op de gebiedsspecifieke ecologische gevolgen van een geringe toename van stikstofdepositie en zonodig mitigerende maatregelen te treffen zodat aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden met zekerheid is uit te sluiten. Het is daarbij van belang om de effectiviteit en realiseerbaarheid van de mitigerende maatregelen aan te geven.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Verkeersafwikkeling in studiegebied

In het MER wordt aangegeven dat de verbreding van de N244 onderdeel uitmaakt van een totaalaanpak voor de bereikbaarheid van de noordelijke Randstad. Deze samenhang heeft gestalte gekregen in het Bereikbaarheidsoffensief noordelijke Randstad (BONRoute). Hierin wordt onder meer de aanpak van de capaciteitsuitbreiding van de A7, de realisatie van de tweede Coentunnel, de aanleg van de Westrandweg en de opwaardering N244 in samenhang gezien en ontwikkeld.

In het MER is alleen onderzoek gedaan naar de verkeersafwikkeling in het plangebied, inclusief de aansluitende wegvakken van de A7. Het is onduidelijk wat de verkeersafwikkeling is in het ruimere studiegebied en wat voor een effect dat heeft op de tijdswinst door de verbreding van de N244. In het MER is wel geconstateerd dat er een congestieprobleem is op de A7 bij Purmerend en met name bij toe- en afritten op de aansluiting van de A7. Ook is beschreven dat dat opgelost zal worden door de plaatsing van verkeerslichten.

Bovendien is in het MER van 2011 beperkt rekening gehouden met effecten van een tweede Coentunnel, aanpassingen voor de A7 en andere infrastructurele maatregelen. Ook kunnen bij de actualiteit van de groeicijfers in het gehanteerde verkeersmodel (basisjaar was 2005) vraagtekens worden geplaatst.

- De Commissie adviseert, ter nadere onderbouwing van het nut en noodzaak van het initiatief, op basis van een geactualiseerd verkeersmodel een beschouwing te geven van de verkeersafwikkeling in het gehele studiegebied in relatie tot de tijdswinst door de verbreding van de N244.

3.2 Effecten op weidevogels door wegbeplanting

In het MER wordt aangegeven dat bij de nieuwe infrastructuur ook beplanting wordt aangelegd. Dit effect is in het MER neutraal tot licht negatief beoordeeld. De vraag is of dit effect niet is onderschat. Van aanleg van beplanting kan verstoring uitgaan doordat predatoren van weidevogels er gebruik van kunnen maken.¹¹ De verspreidingkaartjes van weidevogels in de (achterliggende) studies zijn te globaal om dit mogelijke effect te verifiëren.

- De Commissie beveelt aan om voor de besluitvorming over het inpassingsplan na te gaan of de beoogde beplanting mogelijk kan leiden tot wezenlijk effecten op de weidevogelpopulaties in de nabijheid van de weg. Indien er negatieve effecten te verwachten zijn dan adviseert de Commissie nadere mitigerende maatregelen te overwegen om deze effecten te voorkomen.

¹¹ De KNNV afdeling Hoorn/West-Friesland waarschuwt dat het planten van bomen langs de verbrede weg de veiligheid van weidevogels juist verkleint in plaats van vergroot. Deze bomen vormen uitvalsplekken voor predatoren van weidevogels.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de Provincie Noord-Holland

Besluit: vaststellen Inpassingsplan N244

Categorie Besluit m.e.r.: D01.2

Activiteit: Gedeeltelijke verbreding van de N244 tussen de A7 (bij Purmerend) en de N247 (bij Edam-Volendam).

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 1 juni 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 10 augustus 2006

inhoudseisen vastgesteld: 27 februari 2007

kennisgeving MER in Staatscourant van: 26 april 2013

ter inzage legging MER: 13 mei 2013 tot en met 22 juni 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 8 mei 2013

voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 24 juli 2013

aanvulling op het MER ontvangen: 27 september 2013

definitief toetsingsadvies uitgebracht: 22 oktober 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ing E.H.A. de Beer

dhr. dr. F.H. Everts

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

dhr. ing. B. Peters

mw. drs. J.P. Siedsma (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport, Grontmij Nederland B.V., mei 2011;
- Inpassingsplan N244 (inclusief 24 bijlagen), Royal HaskoningDHV, maart 2013;
- Bijlagenrapport bij Milieueffectrapport, Grontmij Nederland B.V., februari 2011;
- Provinciale weg N244, stikstofdepositie wegverkeer, Royal HaskoningDHV, september 2013;
- Habitattoets inpassingsplan verbreding N244, Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, Royal HaskoningDHV, september 2013;
- Passende Beoordeling inpassingsplan verbreding N244, beoordeling natuureffecten i.h.k.v. de Natuurbeschermingswet 1998, Royal HaskoningDHV, september 2013;
- Compensatieplan water en natuur Inpassingsplan verbreding N244, Royal HaskoningDHV, september 2013;
- PAS-analyse herstelstrategieën voor Polder Zeevang, provincie Noord Holland.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Verbreding
N244 Purmerend en N247 Edam-Volendam en de
aanvulling daarop

ISBN: 978-90-421-3798-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

